

**YEREL SEÇİMLER
ADAY SAPTAMA
YÖNETMELİĞİ**

KAPSAM MADDE 1-

(1) Yerel yönetim (belediye başkanlığı, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliği) seçimlerinde Cumhuriyet Halk Partisi adayları, bu yönetmelik hükümlerine göre belirlenir.

SEÇİM ÇEVRESİ MADDE 2-

- (1) İl genel meclisi üyeleri seçimlerinde her ilçe bir seçim çevresidir.
- (2) Belediye başkanı ve belediye meclisi üyeleri seçimi için her belde/ilçe merkezi bir seçim çevresidir.
- (3) Büyükşehir belediye başkanı için yapılacak seçimde seçim çevresi büyükşehir belediye sınırlarından oluşur.

ADAYLIK ÖN KOŞULLARI MADDE 3-

- (1) Yerel seçimlerde adaylık isteminde bulunanlar yazılı olarak başvururlar.
- (2) Adaylar, Kanunlar gereği aday olma yeterliğine sahip olanlar ve sakınca taşımayanlar arasından saptanır.
- (3) Adaylık isteminde bulunanlarda yasal engel bulunmaması dışında aşağıdaki koşullar aranır:
 - a. Ödenti borcu olmamak,
 - b. En az bir yıldan beri parti üyesi olmak.
- (4) Merkez yoklaması adaylığı istemiyle başvuranlarla, Merkez Yönetim Kurulu kararıyla doğrudan asıl üyeliğe kabul olunanlar, partili olarak TBMM üyeliği, belediye başkanlığı, belediye ve il genel meclisi üyeliği yapmış olanlar, parti örgütünde seçimle bir göreve gelmiş olanlar için bir yıllık üyelik koşulu aranmaz.
- (5) Yasal zorunluluk veya diğer nedenlerle partiye üye olma olanağı bulunmayan kimselerden adaylığa başvuruların, parti üyesi olmaksızın, merkez yoklaması, önseçim veya aday yoklamasına katılmaları, Merkez Yönetim Kurulunun iznine bağlıdır.
- (6) İl ve ilçe başkanı veya yönetim kurulu üyesi olanlar aday adayı olmak isterlerse, belirlenen seçim takvimine göre parti yöneticileri ile kamu görevlilerinin istifa etmeleri gereken güne kadar görevlerinden çekilmek zorundadırlar.

BAŞVURMA YÖNTEMİ VE YAZIMI MADDE 4-

- (1) Büyükşehir belediye başkanlığı aday adaylığı için başvuru o yer il başkanlığına yapılır. Diğer tüm aday adaylığı başvuruları o seçim çevresinin bulunduğu ilçe ya da ilçenin bağlı bulunduğu il başkanlığına yapılır.
- (2) Aday adayları başvurularına seçim kurullarınca istenen belgeler dışında kısa özgeçmişlerini ve adaylık ödentisi makbuzunu da eklerler. Bunlar dışında istenecek belgeleri Merkez Yönetim Kurulu belirler.
- (3) Başvuruda bulunan aday adaylarına bir "alındı belgesi" verilir. Başvurular, ilçe başkanlıklarınca

başvuru süresinin bitiminden itibaren en geç üç (3) gün içinde bağlı oldukları il başkanlığına ve Genel Sekreterliğe yazı ile bildirilir. İl başkanlıklarına yapılan başvurular da aynı süre içinde Genel Sekreterliğe yazı ile bildirilir.

İNCELEME MADDE 5-

- (1) Seçimlerde adaylık için başvuranlarla ilgili başvuru süresinin bitiminden itibaren üç (3) gün içinde seçim çevresi ilçe yönetim kurulunca adaylığa uygunluk incelemesi yapılır. Büyükşehir belediye başkan adayları ile merkez ilçe belediye başkan adayları için inceleme il yönetim kurulunca yapılır.
- (2) Örgüt içinde yapılacak incelemede gizlilik kuralına uyulur.
- (3) Adaylar için inceleme:
 - Parti ilkeleri ve programı ile yetkili organ kararlarına bağlılığı,
 - Kişisel özgeçmiş ve niteliği,
 - Seçim çevresinin özellikleri,
 - Partinin gereksinimleri açısından yapılır.
- (4) Aday adaylığı uygun bulunmayanların başvuru belgesindeki adreslerine karar hemen tebliğ edilir. İlgili tebliğ tarihinden başlayarak iki (2) gün içinde bir üst yönetim kuruluna yazılı itirazda bulunabilir. Kararına itiraz edilen organ vakit geçirmeden uygun bulmama kararını üst birim başkanlığına gönderir, gerekli bulunursa itiraz konusu kararın gerekçesini bildiren bir yazıyı da ekleyebilir.
- (5) Bu konudaki itirazların son inceleme yeri Parti Meclisidir. Parti Meclisinin kararı kesindir. Parti Meclisi gerekli gördüğü hallerde her aday için doğrudan inceleme yapabilir ve adayların uygunluğu hakkında karar verebilir.

ADAY SAPTAMA YÖNTEMLERİ MADDE 6-

- (1) Parti adayları şu üç yöntemle saptanır:
 - a. Önseçim,
 - b. Aday Yoklaması,
 - c. Merkez Yoklaması.
- (2) Aday saptamada hangi seçim çevresinde hangi yöntemin uygulanacağına Parti Meclisi karar verir.

ÖNSEÇİM MADDE 7-

- (1) Önseçim Siyasi Partiler Kanununda belirlenen yöntemle, yargı gözetim ve denetiminde yapılır.
- (2) Önseçim, seçim çevresindeki tüm üyelerin katılımı ile yapılır.
- (3) Önseçimin yapılacağı tarih itibariyle bir önceki yılın son gününe kadar siyasi partiler siciline bildirilen üyeler önseçimde oy kullanabilir.
- (4) Kesin veya geçici çıkarma cezası alanlar seçmen listesinde yer alamazlar. İlçe Seçim Kurulları üye listelerini önseçimden en az 30 gün önce elinde olacak şekilde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığından

temin eder. Bu listeler, önseçim tarihinden 25 gün önce İlçe Başkanlıklarında ve İlçe Seçim Kurulu Başkanlıklarında askıya çıkarılır. Listelere askı tarihinden itibaren 15 gün içinde ilçe seçim kurullarına yazıyla itiraz edilebilir. İtirazlar İlçe Seçim Kurullarınca en geç 2 gün içinde kesin olarak karara bağlanır.

(5) Kesinleşen listelerde adları yer alan üyeler önseçimde oy kullanabilir.

ADAY YOKLAMASI

MADDE 8-

(1) Aday Yoklaması; Basit Aday Yoklaması ve Genişletilmiş Aday Yoklaması olmak üzere iki türdür. Aday yoklaması Siyasi Partiler Kanununda belirlenen yöntemlerle yargı gözetim ve denetiminde yapılır.

BASİT ADAY YOKLAMASI

MADDE 9-

(1) Basit Aday Yoklaması bir seçim çevresi içinde kayıtlı aşağıdaki üyelerin yargı gözetim ve denetimi altında yapacakları seçimle adayları belirlemesidir. Basit aday yoklamasında oy kullanacaklar şunlardır;

- a. Kongrelerinde seçilmiş olan il ve ilçe başkanları ile yönetim kurulu üyeleri,
- b. Partili belediye başkanları ile partili belediye meclisi üyeleri,
- c. Partili eski belediye başkanları,
- d. Partili il genel meclisi üyeleri,
- e. Partili mevcut ve eski TBMM üyeleri,
- f. O seçim çevresinde üye olarak yazılı olan Parti Meclisi ve Yüksek Disiplin Kurulu Başkanı ve üyeleri ile İl Disiplin Kurulu Başkanı ve üyeleri,
- g. Seçim çevresindeki ilçelerin kongre delegeleri ve o çevrede il kongresi delegeleri,
- h. O seçim çevresinde üye yazılı kurultay delegeleri,
- i. Seçim çevresi içindeki sendikalar ile meslek örgütlerinin Parti üyesi olan başkanları,
- j. Seçimle göreve gelmiş belde başkanları ve belde yönetim kurulu üyeleri (seçilmiş oldukları beldenin seçim çevresindeki belediye başkanlığı ve belediye meclisi aday yoklamasında)

GENİŞLETİLMİŞ ADAY YOKLAMASI

MADDE 10-

(1) Genişletilmiş Aday Yoklaması bir seçim çevresi içinde bulunan, üye aidatını düzenli şekilde ödemiş üyelerin yargı gözetim ve denetimi altında yapacakları seçimle adayları belirlemesidir.

(2) Düzenli aidat ödeme şartının gerçekleşme esasları, hangi zaman dilimine ait, hangi tür ödemelerin dikkate alınacağı ve uygulama şekli Merkez Yönetim Kurulu tarafından yayınlanacak Genelge ile belirlenir.

ADAY YOKLAMASINDA SEÇMEN KÜTÜKLERİNİN HAZIRLANMASI

MADDE 11-

(1) Genel Sekreterlik, aday yoklamasında oy kullanacak seçmen listelerini, aday yoklaması tarihinden en az 30 gün önce parti kütüğü ile birlikte ilçe seçim kurulu başkanlıklarına verir.

- (2) Kesin veya geçici çıkarma cezası alanlar seçmen listesine yazılamazlar.
- (3) Bu listeler aday yoklaması tarihinden 25 gün önce İlçe Başkanlıklarında ve İlçe Seçim Kurulu Başkanlıklarında askıya çıkarılır.
- (4) Listeler askı tarihinden itibaren 15 gün içerisinde yazıyla itiraz edilebilir.
- (5) İtirazlar İlçe Seçim Kurullarınca en geç 2 gün içerisinde karar bağlanır.
- (6) Kesin listelerde adları yer alan üyeler aday yoklamasında oy kullanır.
- (7) Merkez Yönetim Kurulu, Genel Sekreterliğin gözetim ve denetimi altında seçmen listelerini hazırlama ve seçim kurullarına verme yetkisini il ve ilçe başkanlıklarına devredebilir.

MERKEZ YOKLAMASI

MADDE 12-

- (1) İllerin, ilçelerin, belde ve köylerin ekonomik, toplumsal, siyasal, tarihsel ve turistik özelliklerini ve parti yararlarını göz önünde tutarak bu yerlerde belediye başkanlığı, belediye ve il genel meclisi üyelikleri aday yoklamasının Merkez Yönetim Kurulunun önerisi üzerine Parti Meclisince merkez yoklaması ile yapılmasına karar verilebilir. Parti Meclisi gerekli gördüğü hallerde bu yetkisini ilçe seçimleri için il yönetim kuruluna, belde seçimleri için ilçe yönetim kuruluna devredebilir.
- (2) Merkez yoklaması kararının alınmasından önce ya da sonra, bu yöntemin en verimli şekilde uygulanabilmesini sağlamak ve Parti Meclisinin kararına kaynak oluşturmak üzere Merkez Yönetim Kurulu şeklini ve zamanlamasını da belirleyeceği çeşitli eğilim yoklaması yöntemleri uygulayabilir.
- (3) Eğilim yoklaması bu yönetmeliğin önseçim ve aday yoklaması hükümlerine benzer olarak yargı gözetim ve denetimi yerine örgüt gözetim ve denetiminde sandık konulması suretiyle yapılır. Bu durumda ilçe seçim kurulları yerine görev yapacak birimleri ve eğilim yoklaması esas ve usullerini Merkez Yönetim Kurulu belirler. Oy kullanacak seçmen listeleri Genel Merkez tarafından hazırlanıp gönderilir. Örgüt denetiminde sandık konulması suretiyle eğilim yoklaması yapılmasına karar verilen seçim çevreleri içinde belirli sıralar Genel Merkez kontenjanı olarak ayrılabilir.
- (4) Bir yerde parti örgütü bulunmaması veya parti örgütü bulunduğu halde seçilecek asil ve yedek üye sayısı kadar aday aday olmaması nedeniyle önseçim veya aday yoklaması yapılamamışsa, o seçim çevresinde parti adayları ve listedeki sıraları Parti Meclisince saptanır.
- (5) Önseçim veya aday yoklamasını kazanan adaylardan birinin veya birkaçının tutanağının iptaline karar verilirse, bu adayların yerine, aday belirlenme sırasına göre başta gelenlere tutanak verilir. Boş kalan yerler bu yöntemle doldurulamazsa yukarıdaki kurallar uygulanır.
- (6) Merkez yoklaması yöntemiyle belirlenecek adayların saptanmasında, % 33 cinsiyet ve % 20 gençlik kotası uygulanır.
- (7) Hem cinsiyet hem gençlik kotalarının özelliklerine sahip bir aday her iki kotadan da sayılır.
- (8) Bu özelliklerde yeter sayıda başvuru olmaması halinde katılanlarla aday tespiti yapılır.

KONTENJAN ADAYLARININ BELİRLENMESİ

MADDE 13-

- (1) 2972 Sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Hakkında Kanununda düzenlenen esaslara göre, kontenjan adayları görevli ilçe seçim kurulu başkanlığına gönderilecek listelerde ayrıca gösterilir.

ÖN SEÇİM VE ADAY YOKLAMASI İLE İLGİLİ YASAKLAR

MADDE 14-

- (1) Önseçim ve aday yoklamasında adaylar parti programı ile kurultay ve yetkili Genel Merkez organları kararları ve parti seçim bildirgesine aykırı açıklamalarda ve vaatlerde bulunamazlar.
- (2) Aday adayları, propaganda sırasında Siyasi Partiler Kanununda düzenlenen ilkeler ve yasalara uyar ve Yasada saptanan hakları kullanırlar.

ADAYLIK ÖDENTİSİ

MADDE 15-

- (1) Yerel seçimlerde aday adaylarından Merkez Yönetim Kurulunca belirlenecek esaslara göre adaylık ödentisi alınabilir.
- (2) Hangi aday adaylarından ne miktar ödenti alınacağı, Genel Merkez payı da belirtilerek adaylık için başvuru süresi başlamadan saptanır ve açıklanır.
- (3) Aday adaylığından çekilme, aday adaylığının kabul edilmemesi ya da aday adayının sıralamaya girememesi halinde alınan ödenti geri verilmez.
- (4) Ödenti tutarı en yüksek devlet memurunun brüt aylığını geçemez.

ADAY ADAYLARININ BELİRLENMESİ VE BİLDİRİLMESİ

MADDE 16-

- (1) Belediye başkanlığı, belediye meclisi ve il genel meclisi üyelikleri için yapılan başvurular; ilçe ve merkez ilçelerde ilçe başkanlıkları, büyük şehirlerde il başkanlıklarınca açılan dosyalarda saklanır.
- (2) İlçe başkanı, aday adayları listelerini, önseçim veya aday yoklamasından en az yirmi (20) gün önce ilgili ilçe seçim kurulu başkanlığına alındı belgesi karşılığında verir. Durum, Genel Sekreterliğe bildirilir.
- (3) İlçe seçim kuruluna listeler verilirken o seçim çevresinden seçilecek belediye ve il genel meclisi asıl ve yedek üye sayısı gözetilir. Verilecek listenin eksik kalmaması sağlanır.
- (4) Bu bildirimden sonra adaylıktan çekilmeler önseçim gününe kadar dikkate alınmaz. Ancak, bunlar aday seçilmişlerse çekilmeleri, geçerlik kazanır. Ölüm halinde de aynı kural uygulanır.

ADAYLARIN BELİRLENMESİ

MADDE 17-

- (1) Önseçim veya aday yoklaması sonunda partice, o yerde belediye başkanlığı için bir aday; belediye ve genel meclisi üyeliklerine o seçim çevresi için saptanan asıl ve yedek üye sayısı kadar aday belirlenir. Bu konuda ilçe seçim kurulunca düzenlenen tutanak esas alınır.
- (2) Aday listelerinin kesinleşmesinden önce herhangi bir nedenle bu listelerde boşalma olursa, boşalan yerler, listedeki sıra yukarıya kaydırılarak doldurulur. Listede ortaya çıkan eksiklikler, oylamada en çok oy alan parti adaylarıyla tamamlanır.
- (3) Önseçime veya aday yoklamasına katılanlarla listedeki eksiklik tamamlanamazsa Merkez Yönetim Kurulunca eksik yerler doldurulur.
- (4) Merkez Yönetim Kurulu, süreleri geçirmemek için eksik listeyi tamamlama yetkisini önceden ilgili il

veya ilçe yönetim kuruluna verebilir.

ÖNSEÇİM VEYA ADAY YOKLAMASINDA İLÇE SEÇİM KURULU VE SANDIK KURULU ÜYELİĞİ

MADDE 18-

- (1) Önseçim veya aday yoklaması sırasında görev yapacak ilçe seçim kuruluna katılacak partili iki asıl ve yedek üyeyi, aday adayı olmayan ve görevi en iyi biçimde yerine getirecek nitelikleri taşıyan partililer arasından, büyükşehir seçimlerinde il yönetim kurulu; merkez ilçe ve ilçeler seçimlerinde ilçe yönetim kurulları saptar.
- (2) Aynı biçimde görev yapacak sandık kurullarında görev alacak partili iki asıl, iki yedek üye de ilçe yönetim kurulunca yukarıdaki fıkradaki esaslar gözetilerek belirlenir.

BİLDİRİM ÜZERİNE EKSİKLERİN TAMAMLANMASI

MADDE 19-

- (1) İlçe seçim kuruluna bildirilen aday adaylarında bir eksiklik olursa, seçim kurulunca ilçe başkanlığına yapılan bildirim üzerine en geç beş (5) gün içinde eksiklik tamamlanır.
- (2) Geçici aday listelerine yapılan itirazın kabulü sonucu aday listesinde eksilme olmuşsa, ilçe seçim kurulunun tebliği üzerine bu eksiklikler beş (5) gün içinde Merkez Yönetim Kurulu ya da bu yönetmeliğe göre yetkili kılınan o yerdeki il veya ilçe yönetim kurulunca tamamlanır.
- (3) Eksiklerin tamamlanması üzerine iki (2) gün içinde Genel Sekreterliğe bilgi verilir.

ADAYLIKLA İLGİLİ KARARLARA İTİRAZ

MADDE 20-

- (1) İlçe seçim kurulları adayların, adaylık şart ve vasıflarına sahip olmamaları halinde durumu ilçe başkanlığına bildirmişse ilçe hemen ilgili adaya ve önemli hallerde Genel Sekreterliğe bilgi verir.
- (2) Partili aday ya da parti il ve ilçe başkanı, gerekli durumlarda da Genel Sekreterlik yetkili il seçim kuruluna itiraz edebilir. İtiraz reddedilirse beş gün içinde eksiklik giderilir.

GÖZLEMCİLER

MADDE 21-

- (1) Önseçim veya aday yoklaması sırasında partili bir gözlemci sandık başı işlemlerini izlemek üzere hazır bulunur. Adaylar, gözlemci sıfatıyla sandık başında bulunamazlar.

OY PUSULASI VE ZARFLARIN HAZIRLANMASI

MADDE 22-

- (1) Parti yönetimi, bildirilen aday adaylarının listelerini içeren oy pusulalarını çoğaltarak, yeter sayıda zarf ile pusulalarını birlikte ilçe seçim kurulu başkanlığına verir. İlçe seçim kurulunca oy pusulaları ve zarflar mühürlendikten sonra oy verme günü sandık başkanlıklarında hazır bulundurulur.

OY VERME İŞLEMİ

MADDE 23-

- (1) Sandık kurulu başkanlığının mührü ile de mühürlendikten sonra oy pusulaları ve zarf sandık başına gelen seçmene verilir.
- (2) Seçmen, aday adaylarının karşısına işaret koyarak tercihini yapar. Belediye meclisi ve il genel

meclisi üyelikleri için işaretleme o çevreden çıkacak üye sayısından çok, yarısından az olamaz. Eksik veya fazla sayıda işaretli oy pusulaları geçersiz sayılır.

(3) Partili seçmen, sandık başında ilçe seçim kurulunca verilmiş parti seçmen kartını göstermek zorundadır. Ayrıca sandık kurulu kimlik saptaması için parti kimliğini de ister. Bu kimlik yoksa Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı ya da kimliğini tereddütsüz ortaya koyan resimli, resmi nitelikteki belgelerden birini gösterir.

SEÇİM VE SANDIK KURULLARI KARARLARINA İTİRAZ MADDE 24-

(1) Seçim ve sandık kurullarının veya kurul başkanlarının kesin olmayan kararlarına karşı, il veya ilçe başkanları ile vekillerinin, parti gözlemcilerinin ve aday adaylarının itiraz hakkı vardır.

YÜRÜRLÜK MADDE 25-

(1) Bu yönetmelik Parti Meclisinin 14.11.2018 günlü toplantısında kabul edilmiş ve yürürlüğe girmiştir.